

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาระดับการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 2 การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ
 - 1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.2 ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.3 ขอบข่ายงานวิชาการ
2. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. การบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. การบริหารงานวิชาการ

1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

ศักดิ์พงษ์ หอมหวล (2539 : 27) อธิบายว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการสอนนักเรียน ให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพมากที่สุดและได้แสดงความคิดเห็นต่อไปอีกว่า ความจริง ผู้บริหารสถานศึกษา ทุกคนควรรับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนคือ การให้ความรู้แก่ผู้เรียน

มัชร อัญบุญเรือง (2538 : 37) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการนั้นผู้บริหารจะ คำนึงถึงแต่งานวิชาการด้านเดียวไม่ได้ จะต้องคำนึงถึงงานด้านต่าง ๆ ควบคู่กันไป

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม (2545 : 4-9) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องสนใจและตระหนักถึงหน้าที่ที่รับผิดชอบ รู้จักปรับปรุงตนเองให้รู้ และเข้าใจ

งานวิชาการ สามารถเป็นผู้นำของครูด้านการปฏิบัติงานวิชาการได้ ซึ่งการที่จะทำให้ การปฏิบัติงานวิชาการบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้นั้น ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดดำเนินการและกำหนดขอบข่ายการปฏิบัติงานวิชาการไว้ 7 งาน ได้แก่ งานหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน การสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศภายในและงานประชุมอบรม วิชาการ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ทั้งในด้านการพัฒนาสถานศึกษา การบริหาร หลักสูตร การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้เรียน และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

1.2 ความหมายและความสำคัญของงานวิชาการ

ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการและหน้าที่ของโรงเรียน คือ การให้ความรู้แก่นักเรียน ในด้านวิชาการคณะครูจะต้องประสานงานกันในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ (ประเวศ ปังลี, 2542 : 14)

นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของงาน วิชาการไว้ดังนี้

รัตนา อรรถนิตย์ (2539 : 12)ให้ความหมายของงานวิชาการสรุปได้ว่า งาน วิชาการภายในโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่ก่อให้เกิด การเรียนรู้และการศึกษาของเด็ก

วนิดา การขยัน (2540 : 15) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานสำคัญเนื่องจากงาน วิชาการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัด โปรแกรมการศึกษาและการเรียนการสอนเป็นหัวใจของ สถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมประเวศ ปังลี (2542 : 15) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นการจัดกิจกรรมทุกชนิดตามขอบข่ายงานวิชาการเพื่อให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ให้เกิดผลดีต่อผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายและความสำคัญของงานวิชาการดังกล่าว สรุปได้ว่า งานวิชาการ เป็นงานหลักของโรงเรียน ที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตร การเรียนการสอน ตลอดจนงานกิจกรรม ทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยก่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้และมี ประสิทธิภาพแก่ นักเรียนและโรงเรียน ซึ่งงานวิชาการเป็นงานที่แสดงถึงมาตรฐานหรือ คุณภาพทางการศึกษาและ ความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน

1.3 ขอบข่ายงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีคุณลักษณะตามเป้าหมายของหลักสูตร สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ 7 งาน ดังนี้

- 1.3.1 งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
- 1.3.2 งานการเรียนการสอน
- 1.3.3 งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
- 1.3.4 งานวัดผล ประเมินผล
- 1.3.5 งานห้องสมุด
- 1.3.6 งานนิเทศภายใน
- 1.3.7 งานประชุม อบรมทางวิชาการ

1.3.1 งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดที่จะพัฒนาประเทศให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ หลักสูตรการศึกษาของชาติถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศเพื่อสร้างคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพ พร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลกจะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรแกนกลาง ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

I. หลักการ

- 1.1 เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทย ควบคู่กับความเป็นสากล
- 1.2 เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตโดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

1.4 เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระเวลาและการจัดการเรียนรู้

1.5 เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนและประสบการณ์

2. จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

3. โครงสร้าง

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จัดโครงสร้างของหลักสูตรออกเป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และ 1 กิจกรรมผู้เรียน แบ่งช่วงชั้นเป็น 4 ช่วงชั้น ได้แก่ ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-ป.3) ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-ป.6) ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-ม.3) ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4-ม.6) ทั้งนี้สถานศึกษาอาจจัดเวลาเรียนและกลุ่มสาระต่างๆ ได้ตามสภาพกลุ่มเป้าหมาย สำหรับการศึกษานอกระบบ สามารถจัดเวลาเรียนและช่วงชั้นได้ตามระดับการศึกษา

4. การจัดหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาสำหรับผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถปรับใช้ได้กับการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ สถานศึกษาต้องนำโครงสร้างของหลักสูตรไป จัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษาโดยคำนึงถึงสภาพปัญหา ความพร้อม เอกสาร ภูมิปัญญาท้องถิ่นและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งนี้สถานศึกษาต้องทำรายวิชาในแต่ละกลุ่มให้ครบถ้วนตามมาตรฐานที่กำหนด

5. การจัดเวลาเรียน

ให้สถานศึกษาจัดเวลาเรียนให้ยืดหยุ่น ได้ตามความเหมาะสมในแต่ละชั้นปี ทั้งการจัดเวลาเรียนในสาระการเรียนรู้ และรายวิชาที่สถานศึกษาจัดทำเพิ่มเติม รวมทั้งต้องจัดให้มีเวลาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกภาคเรียนตามความเหมาะสม

6. การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

การจัดการศึกษาเหล่านี้ สามารถปรับใช้มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้หลักเกณฑ์และวิธีการให้เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

7. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนด คุณภาพของผู้เรียนเมื่อเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานในส่วนที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ ส่วนสาระและมาตรฐาน การเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมได้

8. การจัดการเรียนรู้

ยึดแนวทางในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดการเรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้และแต่ละช่วงชั้นควรใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง เรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้ร่วมกัน เรียนรู้จากธรรมชาติ เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และเรียนรู้แบบบูรณาการ ซึ่งมีอยู่หลายลักษณะ ได้แก่ การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว แบบคู่ขนาน แบบสหวิทยาการ หรือแบบโครงการ งานด้านหลักสูตรในแง่ทฤษฎี ผู้บริหาร โรงเรียนควรมีความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับเรื่องของหลักสูตร จะต้องศึกษาหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการอย่างละเอียดถี่ถ้วนทั้งในแง่เนื้อหา สาระและวิธีการนำหลักสูตร ไปใช้ นอกจากนี้ผู้บริหารจะต้องศึกษาคู่มือ แผนการสอนกลุ่ม ประสบการณ์ ต่าง ๆ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอน

จูไรต์น์ สุครุ่ง (2539 : 12) ได้ให้ความหมายของหลักสูตร ว่า หลักสูตรคือ หัวใจหลักของการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษาเป็นสิ่งกำหนดขอบข่าย ความรู้ความสามารถและมวลประสบการณ์

ประเวศ ปิงสี (2542 : 25) หลักสูตร คือ มวลกิจกรรมและประสบการณ์ ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทุก ๆ ด้านตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้

จากความหมายของหลักสูตรดังกล่าว สรุปได้ว่า หลักสูตรหมายถึง มวล ประสบการณ์ ทั้งหมดที่จัดให้นักเรียน ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา ทักษะ ทักษะ ทักษะ กิจกรรม สิ่งแวดล้อม เพื่อเตรียมให้ผู้เรียนให้มีการพัฒนาตนเองในทิศทางที่เหมาะสม ถูกต้อง ในการดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรนั้น กรมวิชาการ (2539 : 1-5) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตรประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาของรายวิชาการ สื่อการเรียนการสอน วิธีสอน และการ ประเมินผล

สรุปได้ว่า หลักสูตรประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญคือ หลักการ จุดหมาย โครงสร้างแนวการดำเนินงาน การวัดและประเมินผลซึ่งเป็นแนวทางกว้าง ๆ ที่อธิบายแนวคิดของการจัดการศึกษาว่าจัดทำไปเพื่ออะไร เพื่อใคร จัดอย่างไร มีเนื้อหาสาระอะไรบ้างและมีวิธีการตรวจสอบอย่างไร เพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามแนวทางที่กำหนด

การนำหลักสูตรไปใช้

เพื่อให้การจัดการศึกษาหลักสูตรนี้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายข้างต้นจึงกำหนดแนวดำเนินการดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น โดยให้ท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นตามความเหมาะสม
2. จัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้สอดคล้องกับ ความสนใจ และสภาพชีวิตจริงของผู้เรียนและให้โอกาสเท่าเทียมกันในการพัฒนาตนเองตามความสามารถ
3. การจัดการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงหรือบูรณาการ ทั้งภายในกลุ่มประสบการณ์และระหว่างกลุ่มประสบการณ์ให้มากที่สุด
4. จัดการเรียนการสอนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล และสร้างสรรค์และกระบวนการกลุ่ม
5. จัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงให้มากที่สุดและเน้นให้เกิดความคิดรวบยอดในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ
6. จัดให้มีการศึกษา ติดตามและแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
7. ให้สอดคล้องการอบรมด้านจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ
8. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมาย ต้องปลูกฝังค่านิยมเป็นพื้นฐาน เช่น ขยัน ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ควบคุมไปด้วย
9. จัดสิ่งแวดล้อมและสภาพบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติจริงของผู้เรียน

สรุปได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นการแปลงหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งมีขั้นตอนที่หลากหลาย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนถือว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดและเป็น หัวใจของหลักสูตร ผู้บริหาร และครูต้องมีกิจกรรมร่วมกัน โดยผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมและ

อำนวยความสะดวกต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอน ส่วนครูผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจ หลักสูตรและเอกสารหลักสูตรทั้งหมด รวมทั้งวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจน การวัดประเมินผล จึงจะทำให้หลักสูตรประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายได้

1.3.2 งานการเรียนการสอน

แนวทางการจัดการเรียนรู้ตาม มาตรา 22 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัด การศึกษาต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้ ต้องผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆต้องมีลักษณะหลากหลายตามความเหมาะสมของแต่ละ ระดับอย่างไรก็ตามควรเข้าใจว่า การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุดหรือ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ไม่ใช่ใช้วิธีสอนแต่เป็นเทคนิคการจัดการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเองทั้งนี้โดยมุ่งพัฒนา คนให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และ คุณธรรม มีจริยธรรมและ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

กูด (สุรัตน์ชัย บุตรดี 2542 : 27 ; อ้างอิงมาจาก Good. 1959) ได้ให้ความหมายการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กรรมวิธีในการจัดกิจกรรม วัสดุ และแนวทางที่จะทำให้เกิด การเรียนรู้ได้ง่ายขึ้นทั้งการศึกษาในโรงเรียนและนอกโรงเรียนเป็นการจัดการเรียนการ สอนซึ่งครูและนักเรียนร่วมกันสร้างสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้

1. กิจกรรมในหลักสูตร หมายถึง การกระทำทุกสิ่งทุกอย่างที่ครูจัดกระทำขึ้น ในการเรียนการสอนตามหลักสูตร เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้กิจกรรมในหลักสูตรนี้ หมายถึง วิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้งและบทเรียนซึ่ง ประกอบด้วย กิจกรรมหลักเป็นกิจกรรมที่ว่าด้วยกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนการ สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดความรู้ ทักษะ เจตคติและค่านิยมที่ดี

2. กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมที่จัดนอกเวลาเรียนโดยไม่ติด ภาระทางวิชาการ ซึ่งนักเรียนจะเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสมัครใจ มีครูเป็นที่ปรึกษา เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือผู้นำเพื่อประโยชน์

ประสาธ ขันชัยภูมิ (2538 : 22) ได้ให้ความหมายไว้เป็น 2 คำ คือ การสอน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้จากครูไปสู่ผู้เรียนและการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมที่ เกี่ยวกับการสอน เช่นการใช้สื่อการเรียนการสอน การทดสอบ

กัญญา เชื่อมจิต (2539 : 46) กล่าวว่า การสอน หมายถึง สถานการณ์อย่างหนึ่ง
ที่มีส่วนต่อไปนี้เกิดขึ้นได้แก่

1. มีความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับ
นักเรียน นักเรียนกับสภาพแวดล้อมและครูกับสิ่งแวดล้อม
2. ความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์นั้นก่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่
3. ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่ไปใช้ได้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด (2544 : 5 - 6) ได้
กำหนดให้ครูจะต้องมีความเข้าใจรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอนมาก มิใช่แต่ว่าครู
รู้รายละเอียดของเนื้อหาและจะสามารถสอนได้ประสบความสำเร็จทุกครั้งไป องค์กรประกอบที่
เข้ามาเกี่ยวข้องกับการสอนเป็นสิ่งที่ครูจะต้องเรียนรู้ และนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนองค์กรประกอบที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการสอนเป็นสิ่งที่ครูจะต้องเรียนรู้และนำมาใช้ใน
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน องค์กรประกอบการสอน 7 ประการคือ

1. รู้จักบุคคลที่จะสอน ครูจะต้องศึกษาพื้นฐานของบุคคลที่จะสอนทุกคนว่า
เป็นอย่างไร
2. เลือกสอนให้เหมาะสมกับบุคคล จะมีบุคคลหลายระดับทั้งด้านความพร้อม
ทางสติปัญญา และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน
3. สอนจากรูปธรรมไปหานามธรรม เด็กไม่สามารถใช้วิจารณญาณในการ
คิดถึงสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ นอกจากจะได้นำสิ่งเหล่านั้นมาช่วยให้เป็นรูปธรรมเสียก่อนเด็ก
จึงจะสามารถคิดได้
4. สอนจากสิ่งที่เห็นได้ง่ายไปหาสิ่งที่เห็นได้ยาก จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา
นั้น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น
5. สอนจากสิ่งที่รู้อยู่แล้วไปยังสิ่งที่ยังไม่รู้ เพราะคนเรานั้นชอบการเทียบเคียง
6. สอนโดยอุปมาอุปไมยการอธิบายด้วยการยกตัวอย่างเชิงอุปมาอุปไมยเป็น
วิธีการที่นิยมกันมาก และจะต้องใช้ตัวอย่างอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมกับระดับผู้เรียน
7. สอนด้วยอุปกรณ์การสอน สื่อการเรียนการสอนเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้
การสอนประสบผลสำเร็จ และรวดเร็วขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนที่ครูจะต้องจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม จัดสภาพแวดล้อม เช่น ห้องเรียน บริเวณอาคารสถานที่ ให้มี
บรรยากาศเอื้ออำนวย มีวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนพัฒนาเทคนิคการสอนอยู่
เสมอ มีกระบวนการกำกับติดตาม เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร

ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญโดยควบคุมดูแลให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตร ซึ่งยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างหลากหลาย ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาศักยภาพให้ถึงจุดสูงสุดเห็นความสำคัญของกระบวนการกลุ่ม ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ แก้ไขปัญหาและเป็นการปลูกฝังแนวทางดำเนินชีวิตตามวิถีทางของระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

1.3.3 งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบในการจัดกระบวนการเรียนรู้ซึ่งครูและนักเรียนต้องใช้จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สิริฤทธิ์ หลาบสีดา (2539 : 9) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับสื่อการสอนว่าสิ่งที่นำความรู้ไปสู่เรียนอยู่ในรูปสิ่งพิมพ์หรือไม่ใช่สิ่งพิมพ์ก็ได้ สื่อการสอนที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์ ก็คือ สื่อประเภท โสตทัศนูปกรณ์ รวมทั้งวัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์และวิธีการทางโสตทัศนศึกษา

บัณฑิต พลวิบูลย์ (2540 : 12) ได้แบ่งประเภทของสื่อการเรียนการสอนไว้ 3 ประเภท คือ

1. วัสดุ หมายถึง สิ่งช่วยสอนที่มีการผูกพัน สัมผัสได้ เช่น ซอคล้อง ฟิล์ม ภาพ สไลด์
2. อุปกรณ์ หมายถึง สิ่งช่วยสอนที่เป็นเครื่องมือ เช่น กระดานดำ กล้องถ่ายภาพ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องรับโทรทัศน์
3. กระบวนการและวิธีการ ได้แก่ การจัดระบบการสาธิต การทดลองและกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมที่ครูจัดขึ้นและนักเรียนปฏิบัติ

วนิดา การขันธ์ (2540 : 24) ได้ให้วิธีการใช้สื่อการสอน ดังนี้

1. สร้างความรู้ที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดแนวคิดและได้ประสบการณ์ตรงมากขึ้น
2. ได้รับความสนใจและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน
3. ให้นักเรียนสามารถจำสิ่งที่เรียนได้ระยะยาว
4. นำสิ่งที่เป็นประสบการณ์ตรงจากแหล่งต่าง ๆ มากสู่ห้องเรียนได้มากขึ้น
5. สร้างพื้นฐานในด้านความคิดสร้างสรรค์ให้แก่นักเรียน
6. เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจบทเรียนและเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
7. เสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

8. เป็นเครื่องมือที่ทบทวนสรุปและทำให้เนื้อหาวิชาสัมพันธ์กัน
9. เสริมสร้างกิจกรรมที่เปลวออกไปและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนที่กำลังเรียนอยู่
10. ช่วยให้นักเรียนเรียนได้เร็วขึ้น

สมคิด สร้อยน้ำ (2542 : 96) ได้แบ่งสื่อออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. เครื่องมืออุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายข้ามศีรษะ วิทยุ โทรทัศน์
2. วัสดุ ได้แก่ หุ่นจำลอง ของจริง ม้วนเทป รูปภาพ แผนภูมิ แผนที่ หนังสือ
3. เทคนิคหรือวิทยาการ ได้แก่ การสาธิต การแสดง การศึกษานอกสถานที่ การจัดนิทรรศการ

สรุปได้ว่า งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การใช้หลักสูตรได้ผลดี จึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องจัดซื้อ จัดหา หรือจัดทำไว้ให้พร้อมและเป็นไปตามความต้องการของครูและนักเรียน ในการดำเนินการจัดซื้อ จัดหาหรือจัดทำต้องสำรวจความต้องการของครูและนักเรียนและสอดคล้องกับจุดประสงค์ของแต่ละวิชา รวมทั้งจัดระบบบริหารการใช้เหมาะสมรวดเร็ว เป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บริการ งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนที่ผู้บริหารจะต้องดำเนินการ ได้แก่ การวางแผน จัดหา การจัดบริการ การส่งเสริมให้ครูรู้จักผลิต รู้จักใช้ การเก็บรักษา จัดให้มีศูนย์สื่อ แสวงหาทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์และที่สำคัญจะต้องจัดให้มีการประเมินผล การใช้สื่อแล้วนำผลการประเมินมาวางแผนปรับปรุงต่อไป

1.3.4 งานวัดผลและประเมินผล

งานวัดผลและประเมินผล หมายถึง การกำหนดหน่วยให้แก่ปริมาณที่มีอยู่โดยใช้เครื่องมือ การสังเกตของครู การตรวจสอบพฤติกรรม แล้วนำผลที่ได้มาหาคุณค่ามาวิเคราะห์ว่าดีหรือไม่ เก่งหรืออ่อน ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของงานวัดผลและประเมินไว้ดังนี้

อีเบลและฟรีสบาย (พงษ์สวัสดิ์ ธีรภักดิ์สิริ. 2545 : 33 ; อ้างอิงมาจาก Ebel & Frisbie.1986) ให้ความหมายของการประเมินผลว่า การประเมินผลเป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพหรือคุณค่าของวัตถุประสงค์ของโครงการการศึกษาพฤติกรรมการทำงานของคนงานหรือความรู้ ความสามารถของนักเรียนในทางการศึกษาหรือการเรียนการสอนนั้น

กรอนตัน (พงษ์สวัสดิ์ ธีรภักดิ์สิริ, 2545 : 33 ; อ้างอิงมาจาก Gronlund, 1981)
กล่าวว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการอย่างมีระบบในอันที่จะกำหนดขนาดหรือจำนวน
ซึ่งนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

วนิดา การขยัน (2540 : 27) กล่าวว่า งานวัดผลและประเมินผล เป็นกระบวนการ
ในการกำหนดหาปริมาณแทนคุณลักษณะของสิ่งของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือแทนพฤติกรรมหรือ
สมรรถภาพของบุคคลผลออกมาเป็นตัวเลขหรือคะแนน แล้วนำมาตัดสินใจหรือวินิจฉัยเพื่อตี
ราคา ตีค่าหรือสรุปคุณลักษณะของสิ่งนั้น การวัดผล หมายถึง การวัดคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่ง
หนึ่งซึ่งอาจเป็นการวัดในด้านปริมาณ หรือคุณภาพ ด้านปริมาณ ได้แก่ การวัดความยาว สัน
ความกว้าง ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร ความถี่ ความเร็ว ส่วนด้านคุณภาพ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน ระดับเชาวน์ปัญญา พฤติกรรม เจตคติ การประเมินผล หมายถึง กระบวนการใน
การนำความรู้ การรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการประเมินค่าและตัดสินใจ
การวัดผล หมายถึง กระบวนการใด ๆ ที่จะทำให้ได้มาซึ่งปริมาณจำนวนหนึ่ง เช่น
คะแนน ที่มีความหมายแทนคุณภาพหรือลักษณะของสิ่งที่จะวัดนั้นแล้วนำผลที่ได้มาวิจัยตีราคา
ให้คุณค่า ตัดสินว่ามีคุณภาพมากน้อย สูงต่ำเพียงใด และการประเมินผล เป็นกระบวนการหรือ
วิธีการใด ๆ ที่จะให้ได้มาซึ่งปริมาณจำนวนหนึ่ง อันมีความหมายแทนขนาดสมรรถภาพ
นามธรรมที่นักเรียน ผู้นั้นมีอยู่ในตัวเอง

การประเมินผลมีลักษณะ 2 อย่าง คือ

1. การประเมินผลเป็นกระบวนการที่มีระบบแบบแผน ซึ่งไม่ร่วมการสังเกต
นักเรียนที่ไม่มีจุดหมาย

2. การประเมินผลบอกให้ทราบว่า ความมุ่งหมายของการศึกษานั้นดีหรือไม่
การประเมินผลจะบอกถึงด้านปริมาณคุณภาพพฤติกรรมของเด็กรวมกับการตัดสินใจทาง
คุณภาพเกี่ยวกับพฤติกรรมต่าง ๆ

สมคิด สร้อยน้ำ (2542 : 110) กล่าวว่า การวัดผล เป็นกระบวนการที่กำหนดจำนวน
ตัวเลขให้กับวัตถุ สิ่งของ หรือบุคคลตามความมุ่งหมายที่จะวัดสอบเปรียบเทียบลักษณะความ
แตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่จะวัดนั้น เช่น การวัดความสามารถทางสมองด้านต่าง ๆ การวัด
คุณลักษณะทางกายภาพ เช่น ขนาดของวัตถุสิ่งของต่าง ๆ ผลที่จะได้จากการวัดจะเป็นจำนวน
ตัวเลขหรือหน่วยที่แทนค่าลักษณะนั้น ๆ ซึ่งเป็นการวัดทางด้านปริมาณ ส่วนการประเมินผล
เป็นการตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่าความจริงและการกระทำหรืออาจกล่าวได้ว่า การวัดผล
หมายถึง การกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์เข้ากับสิ่งของหรือเหตุการณ์ การประเมินผล

หมายถึง กรรมวิธีการจัดวางแผนการเก็บรวบรวมและการใช้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ สำหรับการตัดสินใจในทางเลือกต่าง ๆ

จุดมุ่งหมายของ การวัดผลการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ประการ ดังนี้

1. เพื่อจัดตำแหน่ง มีการใช้อยู่ 2 วิธี คือ การสอบจำแนกและสอบคัดเลือก ทั้ง 2 วิธีโดยส่วนร่วมก็คือ การวัดความสามารถว่าเด็กอยู่ในระดับใดซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียน การสอนอย่างมาก

2. เพื่อวินิจฉัย เป็นการค้นหาสมมติฐานดูความบกพร่องของการเรียนการสอน เพื่อนำไปใช้

3. เพื่อเปรียบเทียบ เป็นการเปรียบเทียบดูความเจริญงอกงามของเด็ก การพัฒนาการเรียนเรียนรู้ของเด็ก

4. เพื่อทำนาย เป็นการนำผลที่ได้เพื่อมาแนะนำว่า เขาควรจะทำอะไรหลังจาก จบแล้วเพื่อเป็นแนวทางในการแนะนำ

5. การประเมินค่า เป็นการพิจารณาโดยส่วนถึงหลักสูตร วิธีสอน มาตรฐานของ โรงเรียนแต่ละแห่งว่าดีหรือด้อยอย่างไร

รูปแบบการประเมินผล มีดังนี้

1. จำแนกตามจุดประสงค์ของการประเมิน แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1.1 การประเมินผลก่อนเรียน (Pre - Evaluation) เป็นการประเมินก่อน เริ่มต้นบทเรียนแต่ละบท หรือแต่ละหน่วย เพื่อดูว่านักเรียนได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ก่อนครูจะสอนหรือไม่และเพื่อดูว่านักเรียนมีพฤติกรรมก่อนเรียนหรือไม่ ซึ่งพฤติกรรมก่อนเรียน หมายถึง ความรู้และทักษะในจุดประสงค์ที่นักเรียนต้องมีมาก่อนเรียนเรื่องใหม่ เพื่อให้สามารถบรรลุ จุดประสงค์ใหม่ของการเรียนได้

1.2 การประเมินระหว่างเรียน (Formative Evaluation) หรือ การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน คือ การประเมินความรู้ ความสามารถของนักเรียน ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ระหว่างการเรียนแต่ละหน่วย เพื่อแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องของ นักเรียนแต่ละคน

1.3 การประเมินผลรวม (Summation Evaluation) เป็นการประเมินผลเมื่อ สิ้นสุดการสอน เพื่อศึกษาว่านักเรียนมีความรู้ทั้งสิ้นเท่าไร เก่ง อ่อนวิชาใดบ้างต้องการแก้ไข ปรับปรุงการเรียนการสอน โดยส่วนรวมในเรื่องใด และเป็นการประเมินผลการเรียนของ นักเรียนแต่ละคน

2. จำแนกตามระบบการวัด แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

2.1 การประเมินผลแบบอิงตน (Self Referenced Evaluation) ใช้การเปรียบเทียบความสามารถของนักเรียนแต่ละคนกับความสามารถของตนเอง การประเมินผลแบบนี้ใช้แบบทดสอบฉบับเดิม สถานการณ์เดิม เวลาให้ทำแบบทดสอบเท่าเดิม ต้องสอบก่อนเรียนและหลังเรียน การประเมินลักษณะนี้สามารถนำไปใช้ตรวจสอบว่าภายหลังการศึกษาแล้วนักเรียนได้พัฒนาไปมากน้อยเพียงใด

2.2 การประเมินแบบอิงกลุ่ม (Norm Referenced Evaluation) ใช้เปรียบเทียบความสามารถของนักเรียนกับความสามารถของนักเรียนคนอื่น ๆ ในกลุ่มเดียวกัน ยึดคนส่วนใหญ่เป็นหลักในการเปรียบเทียบ คะแนนที่นำมาเปรียบเทียบของนักเรียนแต่ละคนต้องมาจากข้อสอบฉบับเดียวกัน แล้วเรียงลำดับลดหลั่นกันตามคะแนนที่สอบได้ นักเรียนที่ได้คะแนนสูงเหมาะสำหรับใช้ในการจัดตำแหน่งของนักเรียน คัดเลือกนักเรียน

2.3 การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Evaluation) ใช้เปรียบเทียบความสามารถของนักเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ไม่ต้องคำนึงถึง ความสามารถของคนอื่น ๆ ความสำคัญขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เหมาะสมกับระบบการเรียนการสอนเพราะเป็นการตรวจสอบว่านักเรียนมีความรู้ มีทักษะคติที่ติดตามจุดประสงค์หรือไม่

สรุปได้ว่า งานวัดผลและประเมินนั้น มีความสำคัญที่ผู้บริหาร โรงเรียนต้องส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีการวางแผนกำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน จัดหาเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ ในการวัดผลและประเมินให้พร้อม สร้างเครื่องมือวัดผลอย่างมีคุณภาพ จัดดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล นำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอน จัดแสดงผลการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน พร้อมทั้งแจ้งผลต่อผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างสม่ำเสมอ

1.3.5 งานห้องสมุด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด (2545 : 23) ให้ความหมายของห้องสมุดโรงเรียน ว่า เป็นแหล่งวิทยาการที่ได้จากการจัดหาหนังสือสำหรับค้นคว้า สำหรับอ่านเสริมในบทเรียนและหนังสืออ่านประกอบ รวบรวมไว้เพื่อครูและนักเรียนใช้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาหรือกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้นห้องสมุดโรงเรียนจึงควรมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้ มีตู้ โต๊ะ เก้าอี้ อย่างเพียงพอ มีเอกสารต่างๆ เช่น หนังสือ วารสาร สารานุกรม หนังสืออ่านประกอบ คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจน

สิ่งพิมพ์อื่น ๆ ด้วย ห้องสมุดเป็นสถานที่รวบรวมหนังสือ เอกสารสิ่งพิมพ์และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ โดยได้มีการจัดทำหลักฐานการจัดเก็บ ระเบียบการเข้าไปใช้เพื่อให้บริการสมาชิก

ห้องสมุดโรงเรียน (School Libraries) คือ ห้องสมุดที่จัดขึ้นตามโรงเรียนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน มีวัตถุประสงค์เพื่อ

โรงเรียนควรจัดกิจกรรมห้องสมุดเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามข้อเสนอแนะดังนี้

1. การเล่นนิทาน
2. การเล่าเรื่องจากหนังสือและจากภาพ
3. การแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์เกี่ยวกับหนังสือ
4. การแสดงหุ่น
5. เกมการศึกษา
6. การทนายปัญหาจากหนังสือ
7. การแสดงละคร
8. การสาธิตแนะนำหนังสือ
9. การวาดภาพระบายสี
10. การจัดนิทรรศการ
11. การได้วาที
12. การเสนอหนังสือ
13. การใช้โทรทัศน์เพื่อการอ่าน
14. ยอดนักฟัง
15. เสียงสวรรค์(ห้องสมุดเสียง)
16. การอ่านหนังสือให้ฟัง
17. การประกวด
18. การบริการห้องสมุดเคลื่อนที่(บริการและกิจกรรมของห้องสมุด

โรงเรียน

การบริการของห้องสมุด เป็นงานที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้เริ่มตั้งแต่การจัดสถานที่ตกแต่งสถานที่ การสร้างบรรยากาศภายในห้องสมุดให้เหมาะสมกับแหล่งทางวิชาการ การจัดวัสดุครุภัณฑ์ให้คงามเป็นระเบียบเกิดความสะอาดสบายในการใช้บริการห้องสมุดที่จำเป็นควรมี ดังนี้

1. การบริการรับจ่ายทั่วไป เป็นบริการขั้นต้นของห้องสมุดที่เกี่ยวกับการให้ยืมหนังสือ เอกสารสิ่งพิมพ์ โสตทัศนูปกรณ์ และการรับคืนบริการนี้ห้องสมุดทุกแห่งจะต้องมี
2. การบริการหนังสือจองเป็นการบริการที่แตกต่างการบริการหนังสือทั่วไป กล่าวคือ หนังสือจองจะเป็นหนังสือที่ครูผู้สอนกำหนดให้นักเรียนของตนเองได้อ่าน เพื่อประกอบการเรียนวิชาใดวิชาหนึ่ง โดยครูผู้สอนแจ้งให้บรรณารักษ์ทราบ บรรณารักษ์จะแยกหนังสือดังกล่าวนี้ไว้ต่างหากเพื่อให้บริการแก่นักเรียนกลุ่มนี้ตลอดความต้องการ
3. การบริการแนะนำการอ่าน เป็นการบริการที่จัดเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มก็ได้ทั่วไปเพื่อเป็นการส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียนให้นักเรียนได้อ่านเป็นรู้จักเลือกหนังสือ รู้จักใช้หนังสือเพื่อการศึกษา
4. การบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า เป็นการบริการที่จะช่วยให้นักเรียนและครูได้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการ และกิจกรรมของห้องสมุดอันจะเป็นผลให้ใช้ห้องสมุด ได้ใช้ประโยชน์จากหนังสือและวัสดุของห้องสมุดค้นคว้า
5. การบริการแนะนำวิธีใช้ห้องสมุด เป็นการบริการที่ต้องการสอนให้นักเรียนรู้จักใช้ห้องสมุดเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า
6. การบริการจัดทำรายชื่อหนังสือ ในการจัดทำนี้ควรจัดทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอทั้งนี้เพราะจะเป็นการเชิญชวนให้นักเรียนสนใจห้องสมุดและสนใจการอ่านมากขึ้น จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า งานห้องสมุด โรงเรียนมีความสำคัญในงานวิชาการเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นแหล่งความรู้อย่างหลากหลายเพื่อให้ผู้ที่ศึกษาหาความรู้เป็นแหล่งค้นคว้าด้วยตนเองห้องสมุดจึงจำเป็นจะต้องมีไว้ในสถานศึกษาทุกแห่ง และการจัดห้องสมุดในสถานศึกษาจะต้องจัดระบบทั้งการจัดเก็บ การจัดหา การรักษา การบริการ ให้ผู้ใช้บริการได้ใช้อย่างเต็มที่และมีสิ่งที่จะต้องศึกษาอย่างสมบูรณ์ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ที่ต้องการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้ตลอดเวลา

1.3.6 งานนิเทศภายใน

งานนิเทศภายใน มีความสำคัญกับสถานศึกษาทุกแห่ง เพราะเป็นกระบวนการให้การช่วยเหลือกับครูผู้สอนอย่างเป็นระบบ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน ตลอดจนเป็นการช่วยเหลืองานที่มอบหมายกับครูผู้รับผิดชอบซึ่งส่งผลให้งานจะสำเร็จ และเป็นการพัฒนางาน พัฒนาวิชาชีพครู และส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนี้

- 1) ระบบการจัดการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา
- 2) หลักสูตรมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนา

- 3) ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว
- 4) ความเชื่อยชา ความนิ่งเฉย และการขาดความสนใจของครู ต้องได้รับการกระตุ้นให้ตื่นตัวอยู่เสมอ
- 5) วิทยาการ สังคม และวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไป
- 6) การขาดประสบการณ์ของครูใหม่ หรือครูเก่าที่ก้าวไม่ทันต่อเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น
- 7) ผลการค้นคว้าวิจัยใหม่ ๆ ในวิชาการต่าง ๆ ควรได้รับการเผยแพร่และแปลความหมายสู่การปฏิบัติ เพื่อให้การศึกษาก้าวหน้า
- 8) ปรัชญาและอุดมการณ์ของการจัดการศึกษาเปลี่ยนแปลงไป ควรได้รับการถ่ายทอดและสนองตอบจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัณฑิต พลวิบูลย์ (2540 : 36) มีความเห็นว่า การนิเทศภายในมีความจำเป็นเพราะจะก่อให้เกิดผลดีต่อการดำเนินงานของโรงเรียน 4 ประการ คือ

1. เป็นการช่วยเสริมกำลังของศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารการศึกษาซึ่งมีไม่พอที่จะนิเทศการศึกษาได้อย่างทั่วถึง
 2. การนิเทศโดยบุคลากรในโรงเรียนเองนั้น ผู้นิเทศเป็นผู้ที่ใกล้ชิดที่มีอยู่ในโรงเรียน ย่อมมีความรู้ในปัญหาได้ดีและสามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุดกว่าที่จะให้คนภายนอกมานิเทศ
 3. ผู้นิเทศในโรงเรียนมีความคุ้นเคยกับครูอยู่แล้วในโรงเรียน ทำให้บรรยากาศในการนิเทศมีความเป็นกันเอง ไม่ต้องเสียเวลาสร้างความคุ้นเคยเหมือนกับศึกษานิเทศก์หรือผู้บริหารการศึกษาภายนอกโรงเรียน
 4. ผู้นิเทศโรงเรียนสามารถติดตามการปฏิบัติงานหรือผลงานนิเทศได้ตลอดเวลา เพราะอยู่ใกล้ชิดและสามารถทำให้งานดำเนินไปถึงจุดมุ่งหมายโดยไม่ขาดความต่อเนื่อง
- บทบาทของผู้บริหารกับการนิเทศ ผู้บริหาร โรงเรียนมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการนิเทศภายใน โรงเรียนดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ . 2541 : 138-139)

1. กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศให้เกิดผลการปฏิบัติงาน
 - 1.1 ส่งเสริมการปฏิบัติงานและความร่วมมือในการทำงานของครูเป็นคณะ
 - 1.2 ส่งเสริมให้ครูรักงานวิชาการ ทำงานวิชาการสม่ำเสมอ เคารพหลักการและเหตุผลการปรับปรุงคุณภาพของงาน

2. กำหนดวิธีการหาข้อมูลศึกษาปัญหาและข้อบกพร่องงานวิชาการของโรงเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น

- 2.1 เยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอน
- 2.2 ปรึกษาหารือกับครูเป็นรายบุคคลและคณะ
- 2.3 จัดประเมินผลงานวิชาการของโรงเรียน
- 2.4 ศึกษาความเคลื่อนไหวทางการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงงาน
- 2.5 รับฟังข้อพิจารณา ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นจากบุคคลภายนอกโรงเรียน

เช่น ศึกษาวิเคราะห์ กรรมการโรงเรียน ผู้นำชุมชน

3. กำหนดกิจกรรมการนิเทศภายในตามความต้องการ จำเป็นตามสภาพของโรงเรียนเช่น

- 3.1 ประชุมนิเทศครูบรรจุใหม่ ให้เข้าใจวิธีการทำงาน
- 3.2 จัดให้มีการสาธิตการสอน
- 3.3. จัดประชุมครู เกี่ยวกับงานวิชาการในระดับชั้นและระดับกลุ่ม

ประสบการณ์

- 3.4 จัดให้มีการอบรมครูเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์
- 3.5 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เช่นการจัดทำอุปกรณ์การเรียนการสอน
- 3.6 จัดบริการเอกสารทางวิชาการแก่ครู เช่น หลักสูตร คู่มือครู หนังสือ

ประกอบการค้นคว้า

- 3.7 จัดให้มีการไปศึกษาดูงานการสอนของโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อสร้างแนวคิด

ในการพัฒนางาน

- 3.8 ให้ครูได้มีวัสดุและสื่อในการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ

- 3.9 จัดให้ครูได้มีการประเมินผลตนเอง

- 3.10 ร่วมวางแผนกับศึกษานิเทศก์ในการปรับปรุงงานของโรงเรียน

4. มาตรฐานโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารจะต้องนิเทศติดตามดังนี้

4.1 มาตรฐานคุณภาพของนักเรียน

4.1.1 ความรู้พื้นฐาน

4.1.2 ความสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.1.3 มีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต

4.1.4 มีนิสัยและสมรรถภาพทางกายตามมาตรฐาน

4.1.5 มีคุณธรรมจริยธรรม

4.1.6 มีสุนทรียภาพทางศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

4.2 มาตรฐานการเรียนการสอน

4.2.1 ครุวางแผนการสอน

4.2.2 สื่อเหมาะสม

4.2.3 วัดผลและประเมินผลตรงตามสภาพจริง

4.3 มาตรฐานการบริหารโรงเรียน

4.3.1 พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและ

ท้องถิ่น

4.3.2 จัดบริการนักเรียนตามสภาพพื้นฐานอย่างทั่วถึงและเหมาะสม

4.3.3 ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร

4.3.4 บำรุงรักษาอาคารสถานที่ให้มีสภาพปัจจุบันและใช้งานได้

4.3.5 ประสานความร่วมมือกับทุกฝ่ายในการพัฒนาโรงเรียนให้ได้

มาตรฐาน

4.3.6 กระบวนการพัฒนางาน พัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้ได้

มาตรฐาน

กล่าวโดยสรุป งานนิเทศภายใน เป็นความเข้าใจร่วมกันของผู้บริหาร โรงเรียนและครูเพื่อยอมรับซึ่งกันและกัน ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างมีระบบ จัดหาเครื่องมือ วัสดุและเอกสารสำหรับการนิเทศให้เพียงพอและมีการประเมินผลการนิเทศภายใน และนำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงให้การนิเทศภายในมีความก้าวหน้า สามารถพัฒนาครูให้จัดกิจกรรม การเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.3.7 งานประชุมอบรมทางวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 68) กล่าวว่า การประชุมมีหลายรูปแบบ ต้องศึกษาให้เข้าใจและเลือกใช้ให้เหมาะสม มีดังนี้

1. การประชุมสัมมนา เป็นการประชุมเพื่อปรึกษา ค้นคว้าหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง ภายใต้การนำของผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ที่มีความรู้มีประสบการณ์ด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะ
2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการประชุมที่มุ่งให้ผู้เข้าประชุมเกิดความรู้ความเข้าใจและทักษะทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติอย่างแท้จริง

4. การประชุมแบบบรรยาย เป็นการประชุมเพื่อเสนอเนื้อหา ความรู้ ข่าวสาร มุ่งให้ผู้ฟังได้ทราบและ โน้มน้าวให้เห็นคล้อยตาม

สรุปได้ว่า การพัฒนาครูเป็นกระบวนการต่อเนื่องและพิสดาร วิธีการที่ใช้ในการพัฒนาครูซึ่งเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย ก็คือ การฝึกอบรมประจำการและจะต้องเป็น ไปเพื่อทำให้ครูมีความเจริญงอกงามอย่างต่อเนื่อง มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของโรงเรียนและความต้องการของครู ไม่กระทำโดยการบังคับ ต้องเป็น ไปเพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

วิธีการสัมมนาบุคลากร มีวิธีการกระทำได้หลายวิธี ดังนี้

1. จัดให้มีการปฐมนิเทศครูใหม่
2. จัดครูใหม่เข้าสังเกตการสอนของครูเก่า
3. เปิดโอกาสให้ครูดูการสาธิตการสอนจากครูด้วยกันหรือจากผู้เชี่ยวชาญ
4. จัดให้มีสัปดาห์แห่งความก้าวหน้าทางวิชาการ
5. จัดให้มีกลุ่มอภิปรายกลุ่มย่อย ๆ ตามความสนใจ
6. จัดให้มีการประชุมอบรมในระหว่างฤดูร้อน
7. จัดเที่ยววันสนทนา
8. จัดรายการเล่าสู่กันฟังหรือเขียนสู่การอ่าน

การประชุมอบรมทางวิชาการที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า เป็นงานที่ผู้บริหาร โรงเรียน จะต้องให้ความสนใจอีกงานหนึ่งเป็นงานบริหารบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารงาน วิชาการเพราะการปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตามหากมีการประชุมปรึกษาหารือกันให้เข้าใจแล้วก็จะสามารถปฏิบัติงานนั้นให้ดีด้วย จึงถือว่าหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ ต่อการประชุมอบรมทางวิชาการแก่บุคลากรในหน่วยงานนั้น

2. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การบริหารจัดการของสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชน และเป็นสถานศึกษาของรัฐ จึงต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีมาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียน โดยบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาซึ่งได้แก่ การดำเนินงาน ด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารบุคคลและบริหารทั่วไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ . 2546 : 33-38)

งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจาย อำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษา ดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนร่วมได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญ ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและ กระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนา คุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมี ประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น
2. เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมี ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาตนเอง และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก
3. เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนปัจจัย เกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดย ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
4. เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นๆ อย่างกว้างขวาง

ขอบข่าย/ภารกิจ

- การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- การนิเทศการศึกษา
- การแนะแนวการศึกษา
- การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

- การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

- 2.1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น
 - 2.1.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสถานภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 2.1.3 จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม
 - 2.1.4 นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม
 - 2.1.5 นิเทศการใช้หลักสูตร
 - 2.1.6 ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร
 - 2.1.7 ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม
- ## 2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

แนวทางการปฏิบัติ

- 2.2.1 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.2.2 ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการอ่าน และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม ทั้งนี้โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

2.2.3 จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยามิตร เช่น นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันหรือแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

2.2.4 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

2.3 การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

แนวทางการปฏิบัติ

2.3.1 กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา

2.3.2 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3.3 ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการ การปฏิบัติ และผลงาน

2.3.4 จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ และอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2.3.5 พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้มาตรฐาน

2.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

2.4.1 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารการจัดการและพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา

2.4.2 ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.4.3 ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจน การเผยแพร่ผลงานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิจัยกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

2.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

2.5.1 ศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อ การจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ

2.5.2 ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน

2.5.3 จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และ พัฒนางานด้านวิชาการ

2.5.4 ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและ การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการกับ สถานศึกษา บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

2.5.5 การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา

2.6 การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

แนวทางการปฏิบัติ

2.6.1 สํารวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้ง ในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง

2.6.2 จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถานศึกษาอื่น ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง

2.6.3 จัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบัน สังกัดอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน

2.6.4 ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.7 การนิเทศการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

- 2.7.1 จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา
- 2.7.2 ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา
- 2.7.3 ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา
- 2.7.4 ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนของสถานศึกษา
- 2.7.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

2.8 การแนะแนวการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

- 2.8.1 จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอน
- 2.8.2 กำหนดการแนะแนวการศึกษา โดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา
- 2.8.3 ติดตามและประเมินผลการจัดการระบบและกระบวนการการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา
- 2.8.4 ประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษา หรือเครือข่ายการแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา

2.9 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

- 2.9.1 จัดระบบ โครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.9.2 กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

2.9.3 วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประเมินคุณภาพ การศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

2.9.4 ดำเนินการพัฒนางานตามแผนและติดตาม ตรวจสอบและประเมิน คุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.9.5 ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ในการ ปรับปรุงและพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายใน และพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา

2.9.6 ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อประเมินคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.9.7 ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและปรับปรุง คุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง

2.10 การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน

แนวทางการปฏิบัติ

2.10.1 การศึกษา สำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน

2.10.2 จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิค ทักษะ ทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น

2.10.3 การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมใน กิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา และที่จัดโดยบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ องค์กร หน่วยงาน และ สถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา

2.10.4 ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ องค์กรในชุมชน ท้องถิ่น

2.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น แนวทางการปฏิบัติ

2.11.1 ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา
ของรัฐเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและ
ระดับอุดมศึกษา ทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษา ต่างเขตพื้นที่การศึกษา

2.11.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ
ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

2.12 การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

2.12.1 สำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการ
ได้รับสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่
จัดการศึกษา

2.12.2 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการ
เรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่
จัดการศึกษา

2.12.3 จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล
ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

สรุปได้ว่างานวิชาการเป็นงานที่สำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งใน
การบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล
ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่าง
มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

3. การบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับ
ดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจ
หน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ

กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (กลุ่มงานนโยบายและแผน. 2548 :11- 18)

3.1 จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น

3.2 วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานในสังกัดรับทราบและกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3.3 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.4 กำกับดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา

3.5 ศึกษาวิเคราะห์ วิจัยและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.6 ประสาน การระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.7 จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.8 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาของเอกชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

3.9 ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.10 ประสาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา

3.11 ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หน่วยงานภาครัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

3.12 ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 แบ่งกำหนดโครงสร้างประกอบด้วย 7 กลุ่มงาน ดังนี้

1. กลุ่มอำนวยการ
2. กลุ่มบริหารงานบุคคล
3. กลุ่มนโยบายและแผน
4. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
5. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
6. กลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา
7. กลุ่มตรวจสอบภายใน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ประกอบด้วย อำเภอวาปีปทุม อำเภอบริบูรณ์ อำเภอนาเชือก อำเภอนาคู อำเภอยางสีสุราช และอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย

บุคลากรจำนวน 3,877 คน

โรงเรียน จำนวน 331 โรงเรียน แบ่งเป็นขนาดเล็ก 118 โรงเรียน ขนาดกลาง 197 โรงเรียนและขนาดใหญ่ จำนวน 16 โรงเรียน

นักเรียน จำนวน 77,846 คน ระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 11,009 คน ระดับประถมศึกษา จำนวน 38,726 คนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 19,125 คนและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 8,986 คน

โรงเรียนในโครงการ โรงเรียนในฝัน จำนวน 6 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนเมืองวาปีปทุม โรงเรียนนาคูประชาสรรค์ โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์ โรงเรียนมัธยมยางสีสุราช โรงเรียนพยัคฆภูมิพิสัยและโรงเรียนบ้านบ่อใหญ่

จากที่กล่าวมาข้างต้น เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความเข้าใจในสาระสำคัญที่เป็นแนวคิด วัตถุประสงค์ ขอบข่ายงาน ขั้นตอนปฏิบัติงานตามโครงสร้างการบริหารของเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ต่อไป

สภาพปัจจุบัน/ปัญหาของเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

3.1 สถานที่ตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีสำนักงานตั้งอยู่ที่อำเภอวาปีปทุม โดยใช้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวาปีปทุม (เดิม) เป็นสถานที่ในการปฏิบัติงาน

ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 อยู่ห่างจากจังหวัดมหาสารคาม 40 กิโลเมตร มีโรงเรียนในสังกัด 6 อำเภอ คือ อำเภอวาปีปทุม อำเภอบรบือ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย อำเภอนาดูน อำเภอนาเชือก และอำเภอยางสีสุราช

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดกับอำเภอเมืองมหาสารคาม และอำเภอแกดำ
ทิศตะวันออก	ติดกับอำเภอปทุมรัตต์ และจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
ทิศตะวันตก	ติดกับอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดมหาสารคาม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น และ อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์
ทิศใต้	ติดกับอำเภอยางสีสุราช จังหวัดบุรีรัมย์

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เป็นที่ราบไม่มีภูเขา แต่มีลำน้ำ และแหล่งน้ำไหลผ่าน เช่น ลำน้ำเสียว ซึ่งต้นน้ำเริ่มจากอำเภอบรบือ อำเภอวาปีปทุม ไหลลงสู่มแม่น้ำมูล มีการสร้างอ่างเก็บน้ำ อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอวาปีปทุม

3.1.2 การคมนาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีเส้นทางถนนติดต่อภายในพื้นที่ และติดต่อกับบริเวณใกล้เคียงทั้งถนนลาดยาง ถนนลูกรัง ถนนที่เป็นสายหลักได้แก่

1. ถนนหมายเลข 2040 จากอำเภอเมืองมหาสารคาม อำเภอวาปีปทุม เชื่อมถนนหมายเลข 2045 ไปยังอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย
2. ถนนหมายเลข 2063 จากอำเภอบรบือ มาอำเภอวาปีปทุม
3. ถนนหมายเลข 2045 จากอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย มาอำเภอวาปีปทุม
4. ถนนหมายเลข 2381 จากอำเภอนาเชือก อำเภอนาดูน เชื่อมถนนหมายเลข 2045 อำเภอพยัคฆภูมิพิสัยไปอำเภอวาปีปทุม

ถนนสายรองในเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีมากพอสมควร ทำให้การเดินทางภายในอำเภอเขตพื้นที่สะดวก แต่ก็มีปัญหาในช่วงฤดูฝน เพราะภาวะน้ำท่วมเป็นเหตุให้ถนนขาด ชำรุด

3.1.3 เศรษฐกิจ

โครงสร้างเศรษฐกิจโดยรวมของพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เป็นลักษณะพึ่งพาการเกษตร การค้า และการบริการเป็นหลัก ผลิตภัณฑ์รวมสาขาเกษตรมีสัดส่วนร้อยละ 28.68 สภาพการค้าส่งและค้าปลีกมีสัดส่วนร้อยละ 22.34 และสภาพการบริการมีสัดส่วนร้อยละ 15.91 ของการผลิตทั้งหมดรวม อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจโดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับร้อยละ 5.74 ต่อปี ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของภาค การขยายตัวของสาขาการเกษตรเป็นไปในอัตราที่ค่อนข้างต่ำ คือ ร้อยละ 3.14 ต่อปี สาขาการค้าส่งและค้าปลีก และการบริการขยายตัวในอัตราประมาณร้อยละ 5.84 และ 9.9 ต่อปี แต่ในปี 2541 ผลิตภัณฑ์รวมรวมจังหวัดเท่ากับ 12,248.3 ซึ่งต่ำกว่าปี 2540 ถึง 413.4 ล้านบาท

3.1.4 สังคมและวัฒนธรรม

1) สภาพสังคม

ประชาชนในเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ส่วนใหญ่เป็นคนพื้นเมืองชาวอีสานดั้งเดิม และมีคนเผ่าพันธุ์อื่นอีกจำนวน 7 เผ่าพันธุ์ มีภาษาไทยอีสานเป็นภาษาพูดยึดมั่นขนบธรรมเนียมประเพณี มีนิสัยโอบอ้อมอารี รักหมู่คณะของตนเอง ร่าเริงสนุกสนาน ดังจะเห็น ได้จากการจัดงานประเพณีต่างๆ งานบุญจะมีตลอดทั้งปี เพราะมีความเชื่อถือศรัทธาศาสนา เคารพนับถือผู้อาวุโส รักถิ่นกำเนิด มีการกินอยู่เรียบง่าย ตามที่เคยปฏิบัติกันมา ไม่ชอบเปลี่ยนแปลงอะไรง่ายๆ บรรพบุรุษเคยทำอะไร หรือปฏิบัติสิ่งใดก็จะปฏิบัติตามไม่ว่าจะเป็นการประกอบอาชีพ การกินอยู่ หรือการจัดระเบียบบ้านเรือน มีการเสียสละทรัพย์สิ่งของทำบุญ เพราะเชื่อตามประเพณีว่า เป็นการสร้างกรรมดีเอาไว้เพื่อเป็นผลดีต่อตัวเองในเวลาต่อไปหรือชาติหน้า

2) สภาพวัฒนธรรม

ประชาชนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้ประกอบกิจกรรมจากสภาพวัฒนธรรม โดยยึดประเพณีของชาวอีสานดั้งเดิม และมีงานวัฒนธรรมและประเพณีที่สำคัญคือ

1. งานนมัสการพระธาตุนาคุณ อำเภอนาคุณ เป็นงานประเพณีประจำปี ซึ่งจัดขึ้นในช่วงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 ของทุกปี เพื่อเป็นการนมัสการองค์พระธาตุ
2. งานประเพณีบุญบั้งไฟ จัดขึ้นในเดือน 6 ของทุกปี ที่อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จัดเป็นงานประเพณีที่ยิ่งใหญ่
3. งานออนซอนกลองยาว เป็นงานประเพณีของชาวอำเภอวาปีปทุม จัดเป็นประจำในเดือนมีนาคมของทุกปี

4. งานจิว เป็นงานประเพณีของคนไทยเชื้อสายจีน จัดเป็นประจำในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี

ประชาชนในเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีจำนวน 446,738 คน โดยมี 7 เผ่า คือ 1. ไทยอีสาน 2. ไทยจีน 3. ไทยญวน 4. ไทยญ้อ 5. ไทยส่วย 6. ไทยเขมร 7. ไทยโคราช

3.2. สภาพปัญหา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 รับผิดชอบในการจัดการศึกษา 3 ระดับคือ ระดับก่อนประถมศึกษา , ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ในมาตรา 37 ดังนี้

1. บริหารและจัดการศึกษา และพัฒนาสาระของหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. พัฒนางานด้านวิชาการและจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกับสถานศึกษา

3. รับผิดชอบในการพิจารณาแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด ถึงแม้ว่าในระยะเวลาที่ผ่านมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้พยายามพัฒนาคุณภาพการศึกษามาโดยตลอด แต่กลับพบว่าการจัดการศึกษายังมีข้อจำกัดและจุดด้อยอยู่มาก มีปัญหาหลักในหลายด้าน ได้แก่

1. ด้านความครอบคลุมและความเสมอภาคในโอกาส ที่ยังมีผู้ไม่ได้เรียนจบการศึกษาภาคบังคับ

2. ด้านคุณภาพของผู้เรียนที่ยังไม่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไม่ว่าจะเป็นความสามารถในการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ การสร้างองค์ความรู้ และความอ่อนด้อยในด้านคุณธรรมจริยธรรม

3. ด้านการประกันคุณภาพภายในยังไม่เข้มแข็ง สถานศึกษาในสังกัดร้อยละ 53.75 ยังไม่ได้รับการประเมินจากภายนอก สถานศึกษามีศักยภาพแตกต่างกันตามความพร้อมของชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ชุมชนเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดความเข้าใจในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

4. ด้านการบริหารและการจัดการมีขั้นตอนการทำงานซ้ำซ้อนและล่าช้า ขาดเอกภาพด้านนโยบายและการบริหาร

5. ด้านการบริหารงานบุคคลที่ไม่สามารถหลอมรวมวัฒนธรรมการทำงานของบุคลากรที่มาจากหน่วยงานต่างๆ เข้าด้วยกันเพื่อสร้างวัฒนธรรมการทำงานแนวใหม่ การขาดความต่อเนื่องในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ การขาดแคลนบุคลากร

6. ด้านทรัพยากร ยังขาดสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย และพอเพียงในการบริหารจัดการ

3.3. ความต้องการ

1. การบริหารงานและการจัดการของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีประสิทธิภาพในด้านความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนในสังกัดมีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาเป็นมืออาชีพ นักเรียนมีคุณภาพ

3.4. ข้อมูลพื้นฐาน

1. จำนวนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

ที่	อำเภอ	สพข. (เดิม) ประถม	ขยายโอกาส	สามัญ (เดิม)	เอกชน	ปริยัติธรรม	รวม
1	วาปีปทุม	57	14	8	1	2	82
2	บรบือ	53	13	8	1	2	77
3	พยัคฆภูมิพิสัย	41	14	3	2	2	62
4	นาเชือก	38	8	3	1	1	51
5	นาดูน	26	5	3	-	-	34
6	ยางสีสุราช	16	7	2	-	-	25
	รวม	231	61	27	5	7	331

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

ชะเวง ตั้งไธ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กระบวนการบริหารการศึกษากับผลการปฏิบัติงานวิชาการ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียน พบว่า

1. ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา มีความรู้กระบวนการบริหารการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ยกเว้นด้านรายงานอยู่ในระดับสูงกว่าปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา มีผลการปฏิบัติงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูงกว่าปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

บัณฑิต พลวิบูลย์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินการนิเทศภายใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามทัศนะของครูใน โรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับ โรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2538 ผลวิจัยพบว่า

1. การดำเนินการนิเทศภายใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามทัศนะครูในโรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับ โรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำโดยส่วนรวมมีการดำเนินการนิเทศภายในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากเฉลี่ยสูงไปต่ำ คือ ด้านการศึกษานอกสถานที่ ด้านการประชุมนิเทศ ด้านการประชุมปฏิบัติการ ด้านการอบรมสัมมนา และด้านการสังเกตการสอน

2. การเปรียบเทียบระดับการดำเนินการนิเทศภายใน โรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูใน โรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับ โรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยส่วนรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วนิดา การขยัน (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารที่มีวุฒิและประสบการณ์การดำรงตำแหน่งต่างกัน มีปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ โดยภาพรวมแตกต่างกันและขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีปัญหาจากการปฏิบัติงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบแตกต่างกัน

ธวัช ทองแสน (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพการบริหารและ การใช้หลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2520 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนประถมศึกษาของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ซึ่งการวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการบริหาร และ การใช้หลักสูตร ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ศึกษาวิจัย 3 ด้าน คือ ด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร ด้านกระบวนการนิเทศการใช้หลักสูตร และด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการศึกษาพบว่า ทั้ง 3 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนปัญหาที่มีการปฏิบัติอยู่ ในระดับปานกลางเกือบทุกรายการ ได้แก่ ด้านกระบวนการบริหารหลักสูตรเกี่ยวกับการ จัดระบบบริหารหลักสูตร และด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในบทบาทของ ครูผู้สอนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ถาวร กันเมธ (2542 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่อง ปัญหาการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า โรงเรียน มัธยมศึกษามีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน เมื่อจำแนกตาม สถานภาพตำแหน่งพบว่า หัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอน มีปัญหา การบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหาการ บริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็กก็มี ปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน 2 ด้านคือด้านการวางแผนงานวิชาการและด้านการวัดประเมินผล การเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุรเดช บัวหลวง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง ปัญหาและแนวทางการ แก้ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด หนองคาย พบว่า ครูอาจารย์โดยส่วนรวม จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียนมีความ คิดเห็นว่า ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน อีก 2 ด้าน มีปัญหาในระดับน้อยคือ งานด้านการจัดสายบริหารงานวิชาการและหน้าที่ความรับผิดชอบ และงานด้านวางแผนงานวิชาการ ยกเว้นครูอาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย อยู่เพียงด้านเดียวคืองานด้านการ วางแผนงานวิชาการ

วิจิตร ลีลี (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ สำนวญปัญหา การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครพนม พบว่า

1. ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ขนาด 2 และ ขนาด 3 มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในชั้นตอนที่ 1 และ 2 แตกต่างกัน

2. ครูวิชาการที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ขนาด 2 และขนาด 3 มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ใน ด้าน การเรียนการสอน ด้านงานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านงานวัดผลและ ประเมินผล ด้านห้องสมุด ด้านงานอบรมทางวิชาการ แตกต่างกันทุกชั้นตอน

ศิริศ แสนอุบล (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า การปฏิบัติงาน วิชาการในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มี การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน คือ งานวัดผลและประเมินผล งานหลักสูตรและการนำ หลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอนและงานอบรมทางวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ งานนิเทศภายใน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนและงานห้องสมุด

4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

สปาร์ค (Sparks, 1960 : 3650 A) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการเป็นครูใหญ่ของ โรงเรียนในมลรัฐเคนตักกี ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลวิจัยพบว่า ครูใหญ่ใช้เวลาทำงานมาก ที่สุดตามลำดับ ดังนี้ เทศการสอน การแนะนำ การประชาสัมพันธ์ การศึกษาทางวิชาการ ต่าง ๆ งานธุรการ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การควบคุมระเบียบวินัยและการสอน ส่วนความ เข้าใจในการบริหารงานของครูใหญ่ ไม่ได้ขึ้นกับท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่แต่จะขึ้นกับขนาด ของโรงเรียน ถ้าเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูใหญ่จะมีความเข้าใจในการบริหารงานดีกว่า ครูใหญ่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ๆ

ฟอเลย์ (Foley, 1976 : 42) ได้ทำการศึกษาวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษา ใน ฟิลิปปินส์ โดยพิจารณาบทบาทของนักเรียนและครู ในการสร้างความเป็นปึกแผ่นให้ ประเทศชาติ พบว่า โรงเรียนมีคุณภาพต่ำ ครูขาดขวัญและกำลังใจ ค่านิยมที่ถ่ายทอดให้เด็ก คือ ความยกย่องเจ้านายยอมให้ผู้มีอำนาจ ที่อุปถัมภ์ค้ำชูตนได้ (Paternalistic) และการรักษา ไว้ซึ่งโครงสร้างสังคมเก่าการเมืองได้เข้ามามีอิทธิพลในโรงเรียนสูงมาก ครูจึงต้องแสวงหา

ความปลอดภัย โดยการยึดนักการเมืองเป็นที่พึ่ง บทบาทของโรงเรียนในการสร้าง คือ การมีความเกี่ยวข้องกับนักการเมืองระดับสูง

เชฟเฟอร์ (Shaeffer. 1979 : 71) ทำวิจัยที่โรงเรียนประถมศึกษาในชวตวันออก ได้พบว่า สิ่งที่โรงเรียนถ่ายทอดให้เด็ก คือ การอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น ค่านิยมความเคารพเชื่อฟัง และสุขภาพ ความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ นอกจากนี้ วิธีการสอนที่ใช้ไม่เอื้อต่อการฝึกเด็กให้เป็นตัวของตนเอง หรือคิดอ่านสิ่งแปลกใหม่ เน้นพิธีการมากกว่าแก่นสาร ของสิ่งที่เรียนรู้ ผู้วิจัยสรุปว่า การศึกษาดังกล่าว ประสบความสำเร็จในการฝึกฝนให้เด็กเป็นพลเมืองที่จงรักภักดีต่อประเทศชาติและผู้บังคับบัญชาตนเองได้ แต่ไม่อาจสร้างลักษณะนิสัยที่เป็นประโยชน์แก่การดำรงชีวิตในระบบเศรษฐกิจที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้ นั่นคือ การศึกษาดังกล่าวไม่สอดคล้องกับชีวิตที่เด็กจะต้องเผชิญต่อไป

เบลคีย์ (Blakkely. 1986 : 218) ได้การสำรวจทัศนคติของผู้สอนและผู้บริหารต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและผู้บริหารเห็นว่า การประเมินผลจะมีประสิทธิภาพมากกว่านี้ หากสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติของผู้สอนมากกว่า ความก้าวหน้าในตัวสอนเอง ผู้บริหารผู้สอนเห็นด้วยอย่างมาก เกี่ยวกับเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอน

ฟรีล (Freel .1987 : 289) ได้ศึกษาการประเมินผลผู้สอนที่มีผลกระทบต่อทัศนคติและผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ พบว่า ได้พัฒนาระดับการสอนและการปฏิบัติงานของผู้สอน ร้อยละ 52 ระบบการประเมินช่วยให้เกิดทักษะที่สมบูรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้สอน ร้อยละ 68 การประเมินผลเป็นวิธิต่างที่ช่วยให้เกิดทักษะที่สมบูรณ์ ร้อยละ 54

เบอร์ชไฟด์ (Burchfield.1986 : 293) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้สอนต่อการประเมินผลผู้สอน ในเขตการศึกษามลรัฐอลาบามา มีความเห็นสอดคล้องกันว่าเกณฑ์การประเมินผล ควรวางวิธีการในการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนโยบาย กระบวนการรายละเอียดของงาน การฝึกฝน ความชำนาญการของผู้ประเมิน

คาร์สัน (Carison. 1992 : 995-A) ได้ที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมการตัดสินใจเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน โดยการร่วมมือกับบุคลากร ชุมชน นักเรียน และงานด้านธุรการ ครูต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมมากที่สุด ไม่มีความแตกต่างของขนาด โรงเรียน

สตาทกอส (Stathakos. 1998 : 1450) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม ผลศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมพลศึกษาไม่ได้เป็นอุปสรรคหรือกีดขวางความสามารถที่จะดำเนินงานเพื่อความสำเร็จ เกี่ยวข้องกับงานวิชาการของนักเรียน

อาร์มสตรอง (Armstrong, 1998 : 405) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบของเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่มีการจัดแบ่งนักเรียนออกเป็นคณะตามผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนที่ศึกษาเกี่ยวกับสังคมระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเจตคติต่อห้องเรียนที่ทำการศึกษาสังคม (การจัดตารางแบบเป็นแท่งเกรด 12 นักเรียนอุดมศึกษา) ผลการวิจัยพบว่าเป็นเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพสำหรับการศึกษาทางด้านสังคมแบบก้าวหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีความเหมาะสมกับห้องเรียนที่ใช้ตารางสอนแบบเป็นแท่ง

จากผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ยังมีปัญหาอยู่มาก แม้ว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น ศึกษาธิการทุกระดับ ผู้บริหารหน่วยงานทางการศึกษา ตั้งแต่ระดับโรงเรียนจนกระทั่งผู้บริหารระดับสูง พยายามในการปรับปรุงพัฒนา แต่ก็ยังมีปัญหา ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้ ส่วนหนึ่งเกิดจากความแตกต่างในด้านสภาพแวดล้อมที่ตั้ง ขนาดโรงเรียน ทำให้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิดา การขັນ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ถาวร กันเม็ล (2542 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษามีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า มีปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อจำแนกตามสถานภาพตำแหน่งพบว่า หัวหน้าหมวดวิชา และครูผู้สอน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน 2 ด้านคือด้านการวางแผนงานวิชาการและด้านการวัดประเมินผล การเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับสุรเดช บัวหลวง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติงาน

วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย พบว่า ครูอาจารย์ โดยส่วนร่วม จำแนกตามสถานภาพและขนาด โรงเรียนมีความคิดเห็นว่า ปัญหาการปฏิบัติงาน วิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในฐานะ ผู้วิจัยมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการ ดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัย ระดับการดำเนินงาน วิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อนำผลการ ศึกษาวิจัยไปวางแผนปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY